

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.03.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Епицентър

✓ **Васил Велев: Фактурите на потребителите за парно ще бъдат с 20% по-ниски**

Всяко промишлено предприятие ще получи облекчение, каза председателят на АИКБ

Вече сме близо до средноевропейските цени на газа, но токът у нас остава най-скъп, отбеляза още той

Фактурите на домакинствата и малките предприятия няма да бъдат с 40% по-ниски, а с около 20%. Цената на природния газ вече няма да се определя на тримесечие, а всеки месец, както и всяко промишлено предприятие ще получи облекчение. Това каза за "Здравей, България" Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Навръх 3 март премиерът Бойко Борисов обяви, че "Газпром" сваля цените за "Булгаргаз" с 40% след 7 месеца преговори, в които решителна роля е изиграла и Еврокомисията.

„Новината е, че цената на природния газ няма да се определя на тримесечие, а всеки месец. Формулата, по която тя се определя, вече няма да зависи само от цената на петрола. В този момент цената е с 40.3% по-ниска, отколкото е била до сега. Назад във времето беше оповестена приблизителна сметка, която е 150 млн. лева икономии, които най-вероятно ще бъдат приспаднати от следващи сметки. Ако екстраполираме тези пари напред, това са 225 млн. лева годишно. Ако отнесем тази сума към 25 млрд. лева за заплати, се вижда с колко биха могли да се увеличат те. Не бива обаче да имаме свръхочаквания”, заяви Васил Велев.

„Изчисленията за понижаване на цената на парното са базирани на съобщението, което направи директорът на „Булгаргаз” и са изключително приблизителни. Той говореше за 40.3% намаление, което аз разположих върху цялата година, защото то започва от август 2019-а. При това положение действително се получава едно сериозно намаление на две цени - на топлинната енергия и на електрическата такава, която централите произвеждат”, заяви енергийният експерт и бивш член на КЕВР Еленко Божков.

Велев обясни, че фактурите на домакинствата и малките предприятия няма да бъдат с 40% по-ниски, а с около 20%. Това е защото се намалява цената на самата стока природен газ, а цената на услугата, преноса и разпределението си остава същата. Той отбеляза, че 100% от домакинствата плащат ток и само 2.5% - газ.

„Тези, които се отопляват на газ, ще усетят разликата най-много, но в страната те са едва 2.5%. Цената на парното би се намалила, ако не се намали крос-субсидирането, което се прави. Потребителите на електроенергия субсидират големите градове, където има парно. Те плащат по-скъп ток, за да е по-евтина топлинната енергия там, където има ТЕЦ - най-вече парното на софиянци. Ако това нещо се намали като субсидия, поевтиняването на парното няма да бъде толкова голямо, но пък намалението ще се отрази в сметките за ток”, добави Велев. И подчерта, че вече сме близо до средноевропейските цени на газа, но токът у нас остава най-скъп.

Дума

✓ **Топлофикациите може да не ни обезщетят заради по-евтиния газ**

Съществува риск от злоупотреба на топлофикационните дружества, които могат да не обезщетят своите крайни потребители, тъй като никой не ги задължава да го направят сега, призна пред БНТ председателят на комисията по енергетика в Народното събрание Валентин Николов. Според него от КЕВР ще зависи да се намери начин, чрез който потребителите на регулирания пазар да бъдат компенсирани от топлофикационните дружества, като вариант е това да стане чрез приспадане от бъдещи сметки.

На база подписания договор КЕВР ще изчисли новата цена на топлинната енергия и газа за разпределителните дружества, обясни Николов, като добави, че крайните потребители могат да усетят промяната в цената от началото на април. Според него това ще се отрази и на цената на енергията, която НЕК изкупува от дружествата с когенерации.

За да може КЕВР да излезе с решение за променени цени за изминал период, е необходимо да бъде променен Законът за енергетиката. Това каза по-късно вчера председателят на КЕВР Иван Иванов по време на заседание на комисията по енергетика. Министърът на енергетиката Теменужка Петкова предложи да се създаде работна група, която да се заеме с възникналия казус. В момента, в който бъде приета промяната от Народното събрание в закона, тогава КЕВР ще разгледа 8 заявления за цени, които трябва да постъпят от "Булгаргаз" за месеците от август 2019 г. до 31 март 2020 г.

Цената на газа е с 40,3% по-ниска, отколкото е била досега. Фактурите на домакинствата и малките предприятия обаче няма да бъдат с 40% по-ниски, а с около 20%, каза председателят на АИКБ Васил Велев. Това е защото се намалява цената

на самата стока "природен газ", а цената на услугата, преноса и разпределението си остава същата, каза той. Според Велев тези, които се отопляват на газ, ще усетят разликата най-много, но в страната те са едва 2,5%. Цената на парното би се намалила, ако не се намали крос-субсидирането, което се прави, каза още Велев.

[Инфосток](#)

✓ Каква компенсация ще получат ползващите парно заради по-евтиния руски газ

Още на другия ден, 4 март, след като стана ясно, че е постигнато споразумение с „Газпром“ България да получава с 40.3% по евтин природен газ от Русия, при това със задна дата, в социалните мрежи се появиха коментари как и с колко ще бъдат компенсирани потребителите на парно от топлофикациите. Още повече, че „Газпром“ ще възстанови разликата от 5 август 2019 година до 29 февруари 2020 година, тъй като от тогава доставната цена се понижава.

Защо „Газпром“ намали цените на природния газ

И въпреки че България е инициатор за преговорите с Русия, решаваща роля за намаляване на цените оказа споразумението по антимонополното дело на Европейската комисия (ЕК) срещу "Газпром". Антимонополната комисия към ЕК започна разследване срещу „Газпром“ през 2017 година, което приключи след близо година и половина, когато в края на май 2018 година беше подписано споразумение с „Газпром“. Европейската комисия задължи "Газпром" да продава синьо гориво на конкурентни цени в страните от Централна и Източна Европа, а специално за България руският газов монополист няма да иска от нашата страна обезщетение за спирането на проекта "Южен поток". Споразумението даде възможност на страните-членки на ЕС да започнат преговори за намаляване на цените на природния газ.

Според информация на Европейската комисия, възстановяването на сумите от „Газпром“ зависи от началото на преговорите, затова и различните страни ще получат различни компенсации. За България сумата е около 150 милиона долара с ДДС за 7 месеца.

Освен това, въбдеще цената на природния газ ще се определя по нова пазарна формула, в която основна част от компонентата ще се формира от цената на регионалните пазари, т. нар. хъбова индексация, следват борсовите цени на петрола и курса на долара към съответния педиод за който се договаря новата цена.

Какво показват предварителните разчети

„Булгаргаз“ ще внесе в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) предложение за намаляване на цените на природния газ от 1 април, поне така обеща на пресконференцията на 3 март изпълнителният директор на газовото дружество Николай Павлов. По неговите думи, „редно и справедливо“ е разликата между цените, действащи към онзи момент, и новата цена и съответно формираната сума да бъде възстановена на клиентите на „Булгаргаз“. Което означава, че и потребителите на топлинна енергия от ТЕЦ-овете на природен газ трябва да получат компенсация.

„Със сигурност ще има намаление на цената на парното, предполагам, обаче, че топлофикация ще предпочете да не връща пари, а някаква форма на прехващане или по-голямо намаляване на текущите сметки на потребителите през годината“, прогнозира пред bTV бившият енергиен министър Трайчо Трайков и районен кмет на община „Средец“.

„По-ниската цена ще доведе до намаление на цените на стоките, за които газът е основна суровина или източник на енергия, като например торовите и циментовите заводи, топлофикационните дружества, както и плодовете и зеленчуците, които се отглеждат в парници“, коментира за Агенция „Фокус“ Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Според предварителните разчети на АИКБ, за големите заводи, занимаващи се със стоманопроизводство или производство на цимент, торове и стъкло, поевтиняването ще е с 35%, а на стоките им - с 10%. От работодателската организация уточняват, че 40% по-евтин газ не означава 40% по-евтини крайни цени.

До 24% по-евтино парно

„Стоката не е 100% природен газ. Природния газ участва във формирането на крайната цена като себестойност в различна степен“, обясни председателят на АИКБ Васил Велев пред bTV. Според него, при битовите потребители на природен газ крайната цена ще е с около 24% по ниска. За всяка топлофикация процентът на намаление ще е различен.

Според Трайчо Трайков, за топлофикациите няма да е толкова голямо намалението, тъй като газът е 60-70% от стойността на произведената енергия. По неговите думи, поевтиняването на природния газ ще се отрази най-съществено на транспорта, който използва газ метан, на химическата индустрия и др., чиито стоки и услуги ще поевтинят, на електроенергията, произведена от ТЕЦ-ове на природен газ. „При хляба, например, едва ли ще има намаление, но производителите ще почувстват този толеранс, за да се задържат по-лесно на пазара“, обясни бившият енергиен министър. Все още от Топлофикация София няма официална позиция, но според източници от столичното дружество, най-вероятно ще се предлагат варианти за избор от страна на клиентите, както и при изравнителните годишни сметки. При тях се предлагат две възможности - приспадане на надвезетата сума или изплащане на разликата. В случая, най-вероятно вторият вариант няма да се приложи, заради задължнялостта на „Топлофикация София“ към „Булгаргаз“. Към 11 февруари 2020 година столичното дружество дължи на държавния доставчик на синьо гориво близо 200 млн. лева, а задълженията на потребителите към дружеството възлизат на около 370 млн. лв.

[Investor.bg](#)

✓ В. Николов: Топлофикациите може да не обезщетят домакинствата заради по-евтиния газ

Години наред българските домакинства са надплащали сметките към топлофикациите с по няколко стотин лева годишно, посочва Трайчо Трайков

Съществува риск от злоупотреба на топлофикационните дружества, които могат да не обезщетят своите крайни потребители, тъй като никой не ги задължава да го направят сега, заяви в ефира на БНТ **Валентин Николов**, депутат от ГЕРБ и председател на Комисията по енергетика в Народното събрание.

Според него от **Комисията по енергийно и водно регулиране** (КЕВР) ще зависи да се намери начин, чрез който потребителите на регулирания пазар да бъдат компенсирани от топлофикационните дружества, като вариант е това да стане чрез приспадане от бъдещи сметки.

„Ще се направи сконтиране на преките договори между „**Булгаргаз**“ и нейните клиенти, като по този начин те ще получат компенсация“, заяви Николов.

По-ниските цени на газа от Русия ще се отразят благоприятно и на платформата за търговия с природен газ, която беше създадена през 2019 г., подчерта още той.

„КЕВР днес или утре ще получи договора и от 1 април на тази база ще бъде готова новата цена на топлинната енергия и газа за разпределителните дружества“, подчерта Николов, като добави, че крайните потребители могат да усетят промяната в цената от началото на април.

Според шефа на Енергийната комисия в НС това ще се отрази и на цената на енергията, която **Националната електрическа компания ЕАД** (НЕК) изкупува от дружествата с когенерации.

Той коментира и информацията, отразена в медиите, че цената на газа в България е далеч от най-ниската. Според Николов това е „абсолютна спекулация“ и в бъдеще цената на руския газ за България има всички предпоставки да продължи да се понижава.

Депутатът подчерта, че това намаление е станало факт, тъй като България вече разполага с алтернативи по отношение на източниците на газ.

„Основна роля в това намаление имаше **Европейската комисия** (ЕК), след това българското правителството, както и **Министерството на енергетиката**“, заяви Николов.

Отново в ефира на БНТ вицепремиерът **Томислав Дончев** посочи, че въпросното компенсиране на надплатени сметки не може да се отрази при случая с „**Топлофикация-София**“ като приспадане на нейния дълг спрямо „Булгаргаз“, тъй като това противоречи на европейското законодателство.

По неговите думи за България намалението на цената на руския газ означава по-ниски цени за потребителите, както тези на газ, така и за клиентите на топлофикационните дружества.

Най-благоприятен ще бъде ефектът за българската индустрия, подчерта Дончев.

Той коментира и въпроса с начина на компенсиране на потребителите на топлофикациите.

„Булгаргаз“ има намерение да възстанови на своите клиенти надвзетите суми в периода от 5 август 2019 г. Това е сложен процес, тъй като клиентите на „Булгаргаз“ също имат клиенти. КЕВР и от Министерството на енергетиката търсят най-достъпния и справедлив вариант за това. Или парите да бъдат върнати на крайния потребители, или да бъдат направени облекчения по отношение на бъдещите плащания“, поясни Дончев.

Относно дългия период на преговаряне в цената на газа - 7 месеца, вицепремиерът обясни, че става дума за корпоративни преговори.

„**Газпром**“ и „Булгаргаз“ са дружества, единственото което можем да поставяме ние, са задачи като намаляване цената на газа. Не е редно политически лица да участват в корпоративни преговори“, допълни той.

В същото време районният кмет на община „Средец“ **Трайчо Трайков** заяви в ефира на БТВ, че в продължение на целия период, разгледан от ЕК при разследването на злоупотребата с монополно положение на „Газпром“, българските потребители са надплащали с по няколко стотин лева сметките към топлофикациите.

„Като се вземат тези 150 млн. лв за последните осем месеца, може да си представите какво „дране“ е било за българските потребители дори само в 10-годишния период, разглеждан от ЕК“, заяви Трайков.

Според него най-много ще се усети намалението на цените на руския газ при потребителите в големите градове, и особено в София.

Той смята, че топлофикационните дружества ще предпочетат да компенсират домакинствата чрез сметките за тази година. Пред Нова **Васил Велев**, председател на **Асоциацията на индустриалния капитал в България** (АИКБ), заяви, че намалението в цената на руския газ за България ще се усети най-силно в онези индустрии, които ползват природния газ като суровина.

„Това ще благоприятства най-вече представителите на химическата индустрия, циментовите заводи, металургията, стъкларските предприятия“, посочи Велев.

Според него разходите на предприятията се свият, което ще им даде възможност оптимизират други свои плащания, в това число и заплатите.

По неговите думи намалението за малкия бизнес и домакинствата ще се отрази чрез 24% спад при сметките.

„Цената на парното би се намалила с толкова ако не се намали кроссусидирането, което се прави в момента. Потребителите на електроенергия субсидират големите градове, където има парно. Общо 302 млн. лв се надплащат за когенерации. Всички потребители на електроенергия плащат по-скъп ток, за да поевтинее топлинната енергия, където има парно. Това важи най-вече за парното в София. И ако това нещо се намали като субсидия, няма да бъде толкова голямо намалението на цената на парното, но ще се намали тази за електроенергия“, подчерта председателят на АИКБ.

Той коментира и новия начин на ценообразуване, който ще бъде обсъден и представен от КЕВР.

„При ценообразуването се добавя към петролните деривати и спот цената на базата на европейските газови хъбове. Съотношението между двете компоненти е 30 към 70 в полза на спот цената“, поясни той.

Велев очаква въпросните 150 млн. лв надплатени от „Булгаргаз“ да бъдат приспаднати от следващите сметки на клиентите.

„Ако тези 150 млн. лв ги екстраполираме за следващите 8 месеца, това са 225 млн. лв, които ще се отразят под формата на намаляване на сметките за потребителите“, подчерта той.

С намалението на цената на газа, според Велев, България се приближава до средноевропейските цени на газа. Не така, обаче, стоят нещата с цената на електроенергията, която е най-висока в Европа, посочи Велев.

„Само за американските централи имаме 702 млн. лв надплащане, или три пъти повече от надплащанията за газа“, изтъкна той.

Според енергийния експерт **Еленко Божков**, който също гостува в Нова, се допуска и вариант за запазване на цените на топлинната енергия за клиентите на топлофикационните дружества.

„Има един лош прецедент от 2017 г. когато председателят на КЕВР **Иван Иванов**, след едно намаление на цената на природния газ, реши да не намали тази на топлинната енергия, искайки така да се акумулира резерв, но реално целеше да помогне на топлофикационните дружества да си платят задълженията към „Булгаргаз“. Такава опасност съществува и сега“, предупреди Божков.

Investor припомня, че КЕВР ще намали цената на парното след края на отоплителния сезон от април. Тепърва, обаче ще се решава дали и с колко да има компенсация за битовите потребители, ако "Газпром" върне на "Булгаргаз" пари за купен на по-високи цени газ. В момента няма законодателна пътека, по която да бъдат върнати парите на домакинствата.

"Булгаргаз" планира до 11 март да внесе две предложения в енергийния регулатор - за преизчисляване на цените със задна дата, както и ще предложи нова цена от 1 април.

Economic.bg

✓ Велев: Домакинствата ще плащат 20% по-ниски сметки за газ

Не се очаква ръст на заплатите заради намалението на цената на природния газ

Ако едно малко предприятие или домакинство се отоплява на газ, фактурата няма да му се намали с 40%, а с около 20-24%, защото се намалява цената на самата стока природен газ, а не на услугата – доставка, пренос, разпределение. Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев по ["Нова телевизия"](#).

По думите му крайната цена се намалява с най-много 24% и тези, които се отопляват на газ ще усетят най-много намалението, но те са само 3% от домакинствата.

Велев обясни, че цената на парното би се намалила, ако не се намали крос-субсидирането, което се прави. Потребителите на електроенергия субсидират големите градове, където има парно. Те плащат по-скъп ток, за да е по-евтина топлинната енергия там, където има ТЕЦ - най-вече парното на софиянци. Ако това нещо се намали като субсидия, поевтиняването на парното няма да бъде толкова голямо, но пък намалението ще се отрази в сметките за ток“, добави Велев. И подчерта, че вече сме близо до средноевропейските цени на газа, но токът у нас остава най-скъп.

Формулата за определяне на цената на газа не зависи само от петролните деривати, а по-голям процент ще има цената на спот пазара, обясни Велев и добави, че тя ще се определя ежемесечно. „В момента това са 40% по-ниска цена отколкото е била до момента, назад във времето бяха оповестени 150 млн. лв. икономии. Най-вероятно те ще бъдат приспаднати от следващи сметки. Ако екстраполираме тези пари напред, това са 225 млн. лева годишно. Ако отнесем тази сума към 25 млрд. лева за заплати, се вижда с колко биха могли да се увеличат те. Това е много добра новина, но не бива да имаме и свръхочаквания“, каза Васил Велев.

„Изчисленията за понижаване на цената на парното са базирани на съобщението, което направи директорът на „Булгаргаз“ и са изключително приблизителни. Той говореше за 40.3% намаление, което аз разположих върху цялата година, защото то започва от август 2019 г. При това положение действително се получава едно сериозно намаление на две цени - на топлинната енергия и на електрическата такава, която централите произвеждат“, заяви енергийният експерт и бивш член на КЕВР Еленко Божков.

Според Божков намалението трябва да се формулира като навзети вземания за енергия, за да може да се изплати.

Business.dir.bg

✓ Ще поевтинее ли животът с новата цена на газа? Прогнози, сметки, надежди

Предоговарянето, което доведе до намаляване на доставната цена на руския газ с 40.3% със задна дата - от 5 август 2019 г., предизвика еуфория сред политици и експерти и събуди надеждите на потребителите за по-евтин живот. Вече се появиха сметки с фиксирани проценти за това с колко ще намалее някои цени, главно на парното.

Правени днес, сметките са най-малкото прибързани, защото цените на газа ще се предлагат от "Булгаргаз" месечно и ще се одобряват от държавния регулатор КЕВР. Наред с това, трябва да се има предвид, че вносът на газ в България се доминира от един играч, както впрочем и предлагането на топлоенергия, да речем конкретно в София.

Какво предлага "Булгаргаз"

Изпълнителният директор на "Булгаргаз" Николай Павлов разкри, че през април ще предложи на КЕВР цена от 26.29 лв. за мегаватчас, по-ниска с 40.3% от сегашната, която е 44.04 лв. По-нататък тя можело да падне още.

Бившият енергиен министър Делян Добрев изчисли, че това се равнява на 300 млн. лева годишно. Освен ефекта от 150-те млн. лева от влизането на по-ниската цена на газа със задна дата - от август 2019 г.

Уверенията са, че това са пари, които ще доведат до по-ниски цени за битовите потребители на топло-и електроенергия. Но и до по-ниски цени на редица други стоки и услуги, произвеждани и предлагани от производители, използващи природен газ като гориво или суровина. Ще се отрази и на транспорта.

Пари ще останат и в самите фирми, което ще увеличи тяхната ликвидност (кредитоспособност), можело да се използват за увеличение на заплатите и за инвестиции.

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев коментира, че ако тези 150 млн. лева икономии бъдат екстраполирани, се получават 225 млн. лева годишно. И ако тази сума се отнесе към 25-те млрд. лева, които работодателите отделяли за заплати, можело да се види с колко биха могли да се увеличат те. Простата сметка показва увеличение от под 1% - 0.9%. Не бива да имаме свръхочаквания, охлади ентусиазма Велев.

Предстои да разберем кога, доколко и дали бизнесът (като потребител на газ) и обикновените потребители на стоки и услуги ще усетят намалението в доставната цена на синьото гориво.

Как ще се възстанови разликата в цените: следва сложно упражнение

Цена на газа, по която "Булгаргаз" купува от "Газпром" (в бъдеще и от други доставчици), отразява курса на долара, петролните деривати и котировките на пазарите. Именно пазарният елемент, включен в ценообразуването, е довел до намаляване на стойността с 40%, както отбелязаха властите. Водещ досега ценообразуващ фактор бяха на цените петролните деривати, а за в бъдеще - цените на европейските газови хъбове.

Както обясни Николай Павлов, българският търговец на газ занапред ще определя цена за всеки отделен месец. А за периода между 5 август 2019 г. и 31 март 2020 г. цената на газа ще бъде различна и ще се определя по новата формула.

Председателят на КЕВР Иван Иванов внесе малко яснота: ще трябва да се установи каква е разликата между новата цена и цената, по която "Булгаргаз" е доставял в съответния период на потребителите. През измината година тази разлика е била значително по-малка (от 40-те %), защото рязкото намаление на цената на природния газ е възникнала през последните два месеца, когато суровият петрол от около 70 долара за барел е паднал до малко над 51 долара.

За да може "Булгаргаз" да възстанови разликите в цените, които ще се получат за всеки месец от споменатия период, е необходимо решение на КЕВР. Преди да бъде взето то, "Булгаргаз" трябва да изготви и да предложи съответните заявления със стара дата и да ги внесе за одобрение от регулатора (както прави и досега за определяне на крайната цена). И едва след решението на КЕВР "Булгаргаз" ще възстанови средства на своите над 200 клиенти.

И ако на бизнеса "Булгаргаз" вероятно ще връща пари, ще прихваща от задължения или ще приспада от следващи сметки, то потребителите на топлофикациите например едва ли ще получат в брой на каса или суми по сметки. Би настнал хаос, защото такава организация е непосилна за тях. Предстои все пак КЕВР да реши и този въпрос.

Но това компенсират от страна на "Булгаргаз" няма да е толкова просто. Вицепремиерът Томислав Дончев обясни, че "сложността идва от там, че клиентите също имат свои клиенти, на които подават газ". КЕВР и експертите търсели възможния вариант, "който не би предизвикал административен и логистичен хаос".

"Изглежда, че за да се случи едно такова компенсират, ще се наложи промяна в законодателството, ние сме готови да направим това", категоричен е Дончев.

В парламента днес Иван Иванов подчерта, че за да излезе КЕВР с решение за промяна на цени за изминал период, е необходимо да бъде променен Законът за енергетиката. Едва тогава регулаторът ще разгледа осем заявления за цени, които "Булгаргаз" трябва да подаде за месеците от август 2019 г. до 31 март 2020 г.

Но законодателният процес в България не е дал достатъчно доказателства, че може да реши бързо и надеждно подобен казус, който няма аналог. Това призна и енергийният министър Теменужка Петкова, която предложи работна група да се заеме с казуса: "Не сме имали опция да получаваме нещо с ретроактивно действие".

С колко ще намалее цената на парното

Сметките на потребителите естествено няма да поевтинее с 40%, тъй като ако цената на газа е по-ниска с толкова, непроменена остава цената на преноса на газ по националната мрежа (и тук операторът е един - "Булгартрансгаз") и на по-нататъшното му разпределение.

Пред Dir.bg бившият член на КЕВР Еленко Божков направи предварителни сметки, че в София парното трябва да поевтинее с 27%, във Варна с 24%, в Пловдив с 21%, коментира Божков. Според Васил Велев, намалението за битовите потребители и малкия бизнес би било около 20%.

А как ще получат парите си потребителите. Томислав Дончев обобщил: има две възможности - или крайният потребител да получи това, което е платил в повече, или да бъде облекчен в бъдещите си плащания, което е по-лесният вариант.

Делян Добрев предложи същото с други думи: "да се промени цената със стара дата и всеки да има да получава обратно средства или тази цена да бъде сметната в цената занапред". Според него, "по-лесно е да се определи нова цена, отколкото на всеки един да се изчислява 50 лв., 15 лв. и т.н."

В крайна сметка решава КЕВР.

Новата цена ще се отрази сериозно на "Топлофикация София", която е един от най-големите потребители на газ. Към февруари 2020 г. задълженията на топлофикационното дружество към "Булгаргаз" възлизат на близо 200 милиона лева, сума натрупана за последната година и половина.

Вероятно този дълг ще намалее, след като "Булгаргаз" ще има да връща пари. Събираемостта на сметките е висока - 97%, но вземанията са за около 380 млн. лв., голяма част от които с изтекла давност. Дружеството може да си откъхне и след излизането си на газовата борса.

Pariteni.bg

✓ Сметките за парно на домакинствата падат с 20%

Тези, които се отопляват на газ, ще усетят най-силно разликата в цената

„Новината е, че цената на природния газ няма да се определя на тримесечие, а всеки месец", това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев пред NOVA.

Формулата, по която тя се определя, вече няма да зависи само от цената на петрола. В този момент цената е с 40.3% по-ниска, отколкото е била до сега.

Назад във времето беше оповестена приблизителна сметка, която е 150 млн. лева икономии, които най-вероятно ще бъдат приспаднати от следващи сметки.

Ако екстраполираме тези пари напред, това са 225 млн. лева годишно. Ако отнесем тази сума към 25 млрд. лева за заплати, се вижда с колко биха могли да се увеличат те. Не бива обаче да имаме свръхочаквания”, посочи Велев.

Велев обясни, че фактурите на домакинствата и малките предприятия няма да бъдат с 40% по-ниски, а с около 20%.

Това е защото се намалява цената на самата стока „природен газ”, а цената на услугата, преноса и разпределението си остава същата, каза той.

Тези, които се отопляват на газ ще усетят разликата най-много, но в страната те са едва 2.5%.

[Как ще ни връщат пари за парно](#)

Цената на парното би се намалила, ако не се намали крос-субсидирането, което се прави. Потребителите на електроенергия субсидират големите градове, където има парно.

Те плащат по-скъп ток, за да е по-евтина топлинната енергия там, където има ТЕЦ. Най-вече парното на софиянци. Ако това нещо се намали, като субсидия намалението за парно няма да бъде толкова голямо, но пък ще се отрази в сметките за ток”, добави Велев.

[19MIN.BG.](#)

✓ Велев: Вече сме близо до средноевропейските цени на газа

„Новината е, че цената на природния газ няма да се определя на тримесечие, а всеки месец. Формулата няма да зависи само от цената на петрола. В този момент тарифата е с 40.3% по-ниска отколкото е била досега. Назад във времето беше оповестена приблизителна сметка, която е 150 млн. лева икономии. Най-вероятно те ще бъдат приспаднати от следващи сметки. Ако екстраполираме тези пари напред, това са 225 млн. лева годишно. Ако отнесем тази сума към 25 млрд. лева за заплати, се вижда с колко биха могли да се увеличат те. Не бива обаче да имаме свръхочаквания”. Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев в ефира на "Здравей, България".

„Изчисленията за понижение на цената на парното са базирани на съобщението, което направи директорът на „Булгаргаз” и са изключително приблизителни. Той говореше за 40.3% намаление, което аз разположих върху цялата година, защото то започва от август 2019-а. При това положение действително се получава едно сериозно намаление на две цени - на топлинната енергия и на електрическата такава, която централите произвеждат”, заяви енергийният експерт и бивш член на КЕВР Еленко Божков.

Велев обясни, че фактурите на домакинствата и малките предприятия няма да бъдат с 40% по-ниски, а с около 20%. Това е защото се намалява цената на самата стока природен газ, а цената на услугата, преноса и разпределението си остава същата. Той отбеляза, че 100% от домакинствата плащат ток и само 2.5% - газ.

„Тези, които се отопляват на газ, ще усетят разликата най-много, но в страната те са едва 2.5%. Цената на парното би се намалила, ако не се намали крос-субсидирането, което се прави. Потребителите на електроенергия субсидират големите градове, където има парно. Те плащат по-скъп ток, за да е по-евтина топлинната енергия там, където има ТЕЦ - най-вече парното на софиянци. Ако това нещо се намали като субсидия, поевтиняването на парното няма да бъде толкова голямо, но пък намалението ще се отрази в сметките за ток”, добави Велев. И подчерта, че вече сме близо до средноевропейските цени на газа, но токът у нас остава най-скъп.

[АИКБ](#)

✓ Конференция за цифровия единен пазар и МСП

На 10 април 2020 г. в София Европейският икономически и социален комитет, в партньорство с Асоциацията на индустриалния капитал в България и Организацията на ООН за промишлено развитие, организира конференция за цифровия единен пазар и МСП.

Събитието ще се проведе в **София Хотел Балкан, зала „Роял”, площад „Света Неделя” № 5, от 9,00 до 13,00 ч.**

Добро Владееие или отлични умения в областта на цифровите технологии? Цифровизацията и единният пазар – възможности за МСП

10/04/2020 • 9,00 – 13,00 ч.
пл. „Света Неделя” 5, София

UNEP
UNITED NATIONS
INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

Европейски икономически и социален комитет

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

Акцентът на конференцията ще бъде върху приоритетни теми като цифровизацията, изкуствения интелект, интернет на

предметите и блоковата верига, както и последиците от тях върху единния пазар. Ще бъдат проучени възможностите, които тези нови технологии предоставят на европейските предприятия, особено на МСП. Освен това, ще бъдат отчетени предизвикателствата, пред които са изправени българските предприятия, както и възможностите за тях, ако успеят да се приспособят към цифровизирания свят.

Комисар Мария Габриел ще произнесе основното изказване. Ценен принос с изказвания и основни послания ще представят: Марияна Николова, заместник министър-председател по икономическата и демографска политика на РБ; Екатерина Захариева, заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър на външните работи на РБ; Бернардо Калсадия-Сармиенто, директор, отдел „Търговия, инвестиции и иновации“ от UNIDO; Васил Велев, председател на АИКБ; Емил Караниколов, министър на икономиката на РБ; Йорданка Фандъкова, кмет на София; членове на ЕИСК и представители на водещи български ИКТ компании.

Повече информация ще намерите в приложените [покана](#) и [проектпрограма](#) за събитието.

За да се регистрирате, моля, попълнете [формуляра](#) до 2 април 2020 г. или изпратете потвърждение в секретариата на АИКБ.

Участието е безплатно.

✓ АИКБ и КНСБ подкрепят министър Сачева за решаване на проблемите във връзка със Закона за личната помощ

Ръководствата на Асоциацията на индустриалния капитал в България и на Конфедерацията на независимите синдикати в България подкрепят усилията на министъра на труда и социалната политика Деница Сачева да решава проблемите, възникващи с прилагането на приетия в края на 2018 г. под безпрецедентен натиск Закон за личната помощ.

Настоящата ситуация показва, че прибързаното и недомислено законодателство не само не работи в полза на хората, но ражда и свършено нови проблеми. Още в хода на обсъждане на законопроекта, в т.ч. в Народното събрание, инициаторите му – тогавашният омбудсман и отделни представители на хората с увреждания, бяха предупреждавани за вредите, които могат да настъпят от приемането на един нормативен акт, който не разглежда и не решава достатъчно задълбочено и комплексно проблемите на българските граждани, нуждаещи се от дълготрайни социални услуги. За съжаление, и законодателите към онзи момент предпочетоха да се съобразят с уличния натиск, а не с разума и аргументите на специалистите и не направиха правилната преценка за последиците от съобразяването с всевъзможни и максималистични искания.

Фактите сочат, че докато през септември миналата година ползвателите на механизма за лична помощ са били около 5000 души, то до началото на този месец са подадени 287 000 заявления за изготвяне на индивидуална оценка, 30 000 са заявили потребност от включване в механизма за лична помощ, а за 28 708 е установено, че отговорят на разпоредбите на закона.

Не трябва да се забравя, че в сегашната си редакция Законът за личната помощ от една страна изключва от подпомагане хора с по-малка степен на увреждане, а от друга осигурява значителни средства за правоимащите, до степен, че в много случаи се оказва, че полагането на грижи като личен асистент е по-доходоносно от досегашната трудова дейност на асистента (ако е имал такава). Не е без значение да се знае, че са налице случаи, когато за асистенти се посочват лица с трайни увреждания с определено право на чужда помощ, лица под 18-годишна възраст в редовна форма на обучение, лица над 85-годишна възраст, лица с различни заболявания и т.н., което е недопустимо по регламент.

Очевидно е, че законът способства за злоупотреби и то във вреда на наистина нуждаещите се от личен асистент хора. Очевидно е също, че без промяна този сериозен човешки и социален проблем не може да бъде решен. Най-малко би се решил с оставката на министър, който по никакъв начин не е бил ангажиран с приемането на неработещ закон, искана точно от същите хора, които имат основната заслуга този закон да бъде приет във вида, в който те желаят.

АИКБ и КНСБ считат, че в създалата се ситуация осигуряването на необходимата и адекватна подкрепа на хората с увреждания може да се осъществи чрез Национална програма за предоставяне на грижи в домашна среда и експертите и ръководствата на двете организации ще подкрепят решително усилията на министъра на труда и социалната политика в тази насока.

[Econ.bg](#)

✓ Цифровизацията и единният пазар - възможности за МСП

На 10 април 2020 г. в София Европейският икономически и социален комитет в партньорство с Асоциацията на индустриалния капитал в България и Организацията на ООН за промишлено развитие организира конференция за цифровия единен пазар и МСП.

Събитието ще се проведе в София Хотел Балкан, зала „Роял“, площад „Света Неделя“ № 5, от 9,00 до 13,00 ч.

Акцентът на конференцията ще бъде върху приоритетни теми като цифровизацията, изкуствения интелект, интернет на предметите и блоковата верига, както и последиците от тях върху единния пазар. Ще бъдат проучени възможностите, които тези нови технологии предоставят на европейските предприятия, особено на МСП. Освен това ще бъдат отчетени предизвикателствата, пред които са изправени българските предприятия, както и възможностите за тях, ако успеят да се приспособят към цифровизирания свят.

Комисар Мария Габриел ще произнесе основното изказване. Ценен принос с изказвания и основни послания ще представят Марияна Николова, заместник министър-председател по икономическата и демографска политика на РБ, Екатерина Захариева, заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър на външните работи на РБ, Бернардо Калсадия-Сармиенто, директор, отдел „Търговия, инвестиции и иновации“ от UNIDO, Васил Велев, председател

на АИКБ, Емил Караниколов, министър на икономиката на РБ, Йорданка Фандъкова, кмет на София, членове на ЕИСК и представители на водещи български ИКТ компании.

Приложено Ви изпращаме проектопрограма за събитието.

За да се регистрирате моля, попълнете [формуляра](#) до 2 април 2020 г. или изпратете потвърждение на посочените по-долу координати в секретариата на АИКБ.

Участието в събитието е безплатно.

Икономист

✓ Липсват ни 100 000 специалисти

Резервите са сред 170 000 младежи, които нито учат, нито работят, хора над 55 години и хора с увреждания

Пазарът на труда през 2020 г. у нас за поредна година се характеризира със сериозен недостиг на квалифицирана работна ръка, което променя мисленето и действията на бизнеса и държавата, сочат данните на работодателските организации и на социалното министерство. По данни на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) основните липси са за хора със средно специално образование за сметка на излишъка на висшисти. Недостигът е за около 100 000 специалисти. Около 38 000 души с висше образование пък заемат работни места, за които се изисква средно. За да си осигурят квалифицирана работна ръка, работодателите се включват в дуалното образование и в разкриването на професионални паралелки в училищата. Голяма част от тях провеждат чрез центровете за обучение курсове, за които плаща държавата. Независимо от тази помощ обаче те пак имат трудности. Голяма част от безработните у нас са роми без образование и квалификация, което прави обучението им изключително трудно, оплакват се работодателите. Те са недоволни и от липсата на дигитални умения у работниците.

„По данни на ООН процесите са в посока на застаряване на населението на Европа, а България е страната с най-застаряващо население. От гледна точка на пазара на труда надеждите на бизнеса в краткосрочен план са, че с промените в Закона за средното образование професионалното образование ще повиши привлекателността си“, смята Росица Стелиянова, директор „Програми и проекти“ в АИКБ. Според нея предвид икономическата емиграция към страни, където трудът е високо заплатен, възможното бързо решение за попълване на липсите на пазара у нас е да се либерализира максимално възможността за внос на работна ръка. Сега той е либерализиран само спрямо сезонните работници. „В Чехия например се дава възможност работници от трети страни да работят 6 месеца, без да се иска разрешение за работа“, допълва Стелиянова.

Според работодателите пазарният тест трябва да отпадне или поне да се извършва служебно. Засега обаче нито синдикатите, нито социалното министерство дават знак, че искат да продължат с либерализирането на вноса на работна ръка от чужбина, защото смятат, че у нас има резерви за попълване на свободните позиции и те са в трайно безработните, в хората над 55-годишна възраст, в над 170 000 млади хора, които по данни на НСИ нито учат, нито работят, както и в десетки хиляди хора с увреждания.

Липсите и решенията

По данни на Агенцията по заетостта средномесечният брой регистрирани безработни през 2019 г. е 185 266, а коефициентът на безработица е 5,6%. „Динамиката на регистрираните безработни през 2019 г. се характеризира с ръст на входящия и спад на изходящия поток от безработни в сравнение със същия период на предходната година“, коментира зам.-министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров. Той заяви, че най-много свободни работни места от реалната икономика са заявени от преработващата промишленост – 53 102, или 27% от всички. Хотелиерството и ресторантьорството са заявили 28 872 места, или 14,7%, търговията и ремонтът на автомобили и мотоциклети имат нужда от 25 570 работници, или 13%, административните и спомагателни дейности - 18 711 места, или 9,5%.

„500 млн. лв. сме предвидили в следващия програмен период за обучение по дигитални умения“, заяви социалният министър Деница Сачева във връзка с оплакванията на бизнеса за липсата на такива умения. Обучението ще се извършва от Центрове за професионално обучение, за които обаче се предвижда да има по-сериозен режим на лицензиране и контрол. Предвижда се да бъдат раздавани единни сертификати, които да гарантират, че уменията, които са придобити в тези центрове, са реални, както и че ще се издават документи за валидиране на умения. От тях ще се възползват тези младежи от 15 до 29 години, които нито работят, нито учат и които по данни на НСИ са 170 000 души. Предположенията са, че голяма част от тях се трудят в черния и сивия сектор.

Сачева уверява, че правителството прави сериозни усилия за преодоляването на проблема с кадрите и те са главно в инвестициите в образованието, които за последните 12 години са нараснали двойно. Парите са насочени както към повишаване заплатите на учителите, така и за трансформация на българското училище и неговата дигитализация. Министърът цитира данни, според които около 40% от работодателите заявяват, че имат трудности в намиране на адекватна работната сила, но пък 39% от работниците смятат, че не се използват техните умения.

Социалното министерство в частност също е предвидило сериозни средства за преодоляване на кризите в пазара на труда. По програма „Старт на кариерата“ например за тази година се дават близо 3,9 млн. лв., които ще осигурят работа на 511 безработни младежи. По програма „Предоставяне на грижи в домашна среда“ са заделени около 16,6 млн. лв. От тях ще се възползват 2400 лица. За осигуряване на заетост на хора с трайни увреждания и за тяхното обучение са предвидени 7,1 млн. лв. за 1172 лица. За активиране на неактивни лица бюджетът заделя близо 4 млн. за 419 души. От програмата „Помощ за пенсиониране“ на стойност 5,5 млн. лв. ще се възползват 819 лица. Според Лазар Лазаров резултатът от тези мерки е, че се очаква заетостта да се повиши още повече. „Прогнозите ни са, че в групата 15 – 64 г. заетостта ще повиши до 70%, а коефициентът на безработица ще е 4,1%“, прогнозира зам.-министърът.

60% от мениджърите ни изнасят дейност навън

„Прайс Уотърхаус Купърс“ (PWC) проведе глобално изследване сред бизнес лидерите. Ръководителите на българските компании са относително оптимистично настроени и като прагматични хора са намерили решения за липсата на работна ръка тук, както и за изоставането от технологиите. За тях България вече не е интересна. Около 60% от тези хора търсят да изнесат дейности в Централна Азия, Африка и Източна Европа, а тези, които произвеждат изключително качествени продукти, се насочват към Северна и Латинска Америка.

Всички работим със статистиката на ООН и изводите са очевадни – населението застарява, а двата центъра, в които има растеж, са Индия и Африка. Застаряването на населението определено дава влияние върху начина, по който се прави бизнес, и как се продават продуктите, които този бизнес произвежда. Ние разглеждаме тази демографска криза и като възможност. Нидерландците например дават препоръки маркетинговите отдели да се фокусират върху начина, по който възрастните хора харчат парите си, защото той е различен от начина, по който младите харчат.

Компаниите все повече се фокусират върху наемането на хора над 55 години, защото те са скрит потенциал за пазарите в Европа. Жените и по-възрастните служители ще бъдат преобладаващата част от пазара на работната ръка. Успешни ще бъдат тези компании, които успеят да използват този ресурс.

Важни обществено-икономически и политически теми

Econ.bg

✓ Промени в закона за ограничаване изменението в климата ще се обсъждат в парламента

Народното събрание ще обсъди окончателните промени в закона за ограничаване изменението в климата, с които се предвижда нов начин на определяне на безплатните квоти за операторите на инсталации в Схемата за търговия с емисии на Европейския съюз.

С новите разпоредби, внесени от Министерски съвет, се въвеждат редът и начинът на функциониране на европейската схема за търговия с емисии в България във връзка с увеличаване на линейния коефициент за намаление на общото количество квоти в ЕС, т. нар. „таван“ на 2,2 на сто от 2021 година.

Безплатното разпределение на квоти за индустрията се запазва, но е заложено по-често съгласуване на разпределението на безплатните квоти към действителното ниво на активност на инсталациите, което ще гарантира, че подкрепа се оказва на предприятията и секторите, в които се реализира растеж, като най-застрашените от изтичане на въглерод от тях ще получават 100% безплатни квоти докато тези, които могат да прехвърлят значителна част от разходите за квотите в цената на продукта, безплатната квота ще е 30%.

С прилагането на новите разпоредби се очаква оптимизиране на разходите за намаляване на емисиите на парникови газове и насърчаване на инвестициите в проекти и технологии за намаляването на емисиите на парниковите газове, както и облекчаване на административната тежест за бизнеса.

В редовния парламентарен контрол на въпроси на депутати ще отговарят вицепремиерите Марияна Николова и Красимир Каракачанов и още седем министри.

✓ Все още няма случай на коронавирус в България

Няма случай на коронавирус в България, пробите на всички пациенти с грипopodobни оплаквания са отрицателни, съобщи началникът на ВМА ген. д-р Венцислав Мутафчийски на редовния сутрешен брифинг пред ВМА.

Шестима души с оплаквания от висока температура и кашлица са приети в инфекциозното отделение на болницата за изминалото денонощие.

Тестовите за коронавирус се правят в четири лаборатории – в Стара Загора, във Варна, в Националната референтна лаборатория, и във ВМА, уточни ген. Мутафчийски.

Капацитетът за прием на пациенти в инфекциозното отделение отдавна е запълнен, затова болницата започва да пренасочва пациенти с грипopodobни оплаквания към други лечебни заведения, съобщи още началникът на ВМА.

Днес ще бъдат направени и повторни тестове на пациенти с отрицателни първи проби. При повторен отрицателен резултат те ще бъдат изписани. Очаква се днес това да стане с петима души.

✓ Брюксел предлага 2021 г. да бъде Европейската година на жп транспорта

През 2021 г. ще се организира поредица от прояви, кампании и инициативи, които да насърчат железопътния транспорт като устойчив, иновативен и безопасен

Европейската комисия предложи 2021 г. да бъде обявена за Европейска година на железопътния транспорт, за да се подпомогне постигането на целите от Европейския зелен пакт в областта на транспорта. През 2021 г. ще се организира поредица от прояви, кампании и инициативи, които да насърчат железопътния транспорт като устойчив, иновативен и безопасен вид транспорт. Целта е да се подчертават ползите му за хората, икономиката и климата и акцентът ще се постави върху оставащите предизвикателства по пътя към създаването на истинско единно европейско железопътно пространство без граници.

Като един от най-устойчивите и най-безопасни видове транспорт железопътният транспорт ще играе важна роля в бъдещата европейска система за мобилност. Железопътният транспорт е не само екологосъобразен и

енергийноефективен, но също така е единственият вид транспорт, при който почти непрекъснато се намаляват емисиите на CO₂ от 1990 г. насам, като едновременно с това се увеличават превозените обеми.

Европейската година на железопътния транспорт през 2021 г. ще спомогне за ускоряване на модернизиранието на железниците, което е необходимо, за да привличат повече ползватели в сравнение с по-малко устойчивите видове транспорт.

2021 г. ще бъде първата пълна година, през която правилата, договорени в рамките на четвъртия законодателен пакет в областта на железопътния транспорт, ще се прилагат в целия ЕС.

Сега предложението на Комисията за обявяване на 2021 г. за Европейска година на железопътния транспорт трябва да се приеме от Европейския парламент и Съвета.

[Дарик Нюз](#)

✓ Десислава Танева и Херо Мустафа обсъдиха сътрудничеството в сферата на земеделието

Доброто сътрудничество в сферата на земеделието между България и САЩ ще продължи и напред. Това стана ясно по време на среща между министъра на земеделието, храните и горите Десислава Танева и извънредния и пълномощен посланик на САЩ за България Херо Мустафа.

Министър Танева посочи, че от млечните продукти към момента страната ни изнася сирене и кашкавал за САЩ. „България е изпълнила всички изисквания по процедурата за издаване на сертификат за износ на мляко и очаква финализирането й“, коментира министърът на земеделието, съобщи от МЗХГ.

Десислава Танева запозна американския посланик Херо Мустафа с дебата по Зелената сделка в новата Обща селскостопанска политика. „Усилията ни са към онези зелени практики и нови технологии, щадящи околната среда, които могат да постигнат ефект и да са изпълними“, изтъкна земеделският министър. Тя съобщи, че следващата седмица Министерството организира и първото широко обсъждане с бранша по предстоящата стратегия „От фермата до трапезата – устойчиво производство на храни“.

През 2019 г. аграрният стокообмен между България и САЩ е в размер на 135.2 млн. долара, което е с 23.4% повече спрямо предходната година. Водещите селскостопански продукти в българския експорт за американския пазар през последните три години са слънчогледът, тютюнът и сирената, както и растения, използвани главно в парфюмерията и медицината.

✓ Обявиха грипна епидемия в цялата страна

От 6 март (петък) до 11 март (сряда), включително, грипна епидемия е обявена на територията на цялата страна. Това гласи заповед, подписана от министъра на здравеопазването вчера.

Със заповедта се преустановят учебните занятия в училищата, детските и женските медицински консултации, профилактичните прегледи и имунизации, както и провеждането на планови операции и свижданията във всички лечебни заведения.

Препоръчва се да бъдат преустановени както учебните занятия в университетите, така и масовите мероприятия, в това число спортни и културни.

Препоръчва се детските градини да останат отворени при задължително изискване за медицински преглед на входа, както и при засилени мерки за почистване и дезинфекция в помещенията. По преценка на родителите и семействата децата може да не посещават детска градина в периода до 11 март.

На регионалните здравни инспекции е възложено да уведомят областните управители, кметовете на общини и лечебните заведения в съответната административна област за въведените противоепидемични мерки. За създаването на необходимата организация по преустановяване на учебните занятия трябва да бъдат уведомени и регионалните управления на образованието.

[БНР](#)

✓ Растежът на българската икономика се забави в края на 2019 година до 3,1 на сто

За цялата изминала година БВП на нашата страна нарасна с 3,4%

Брутният вътрешен продукт на България се повишава през четвъртото тримесечие на 2019 година с 0,8% спрямо третото тримесечие, когато нарасна с 0,7%, като на годишна база икономическият растеж се забавя до 3,1% след експанзия с 3,2% през периода юли - септември, показва предварителна оценка на Националния статистически институт (НСИ).

Това представлява най-слабият икономически растеж на годишна база от третото тримесечие на 2018-а година и низходяща ревизия спрямо [експресните данни на НСИ през февруари](#), според които БВП нарасна през последното тримесечие на миналата година с 3,5%.

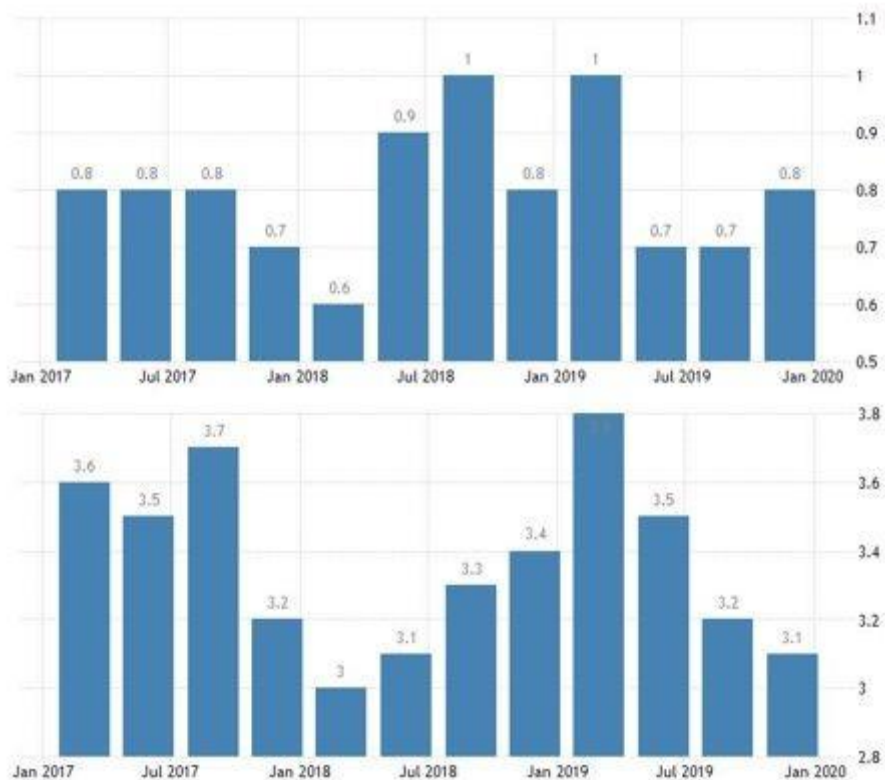
НСИ ревизира доста надолу и данните за растежа на БВП през третото тримесечие на годишна база до 3,2% от 3,7%.

Тези низходящи ревизии вероятно са свързани с [погрешни данни за вноса на петролни продукти при експресната оценка на НСИ](#).

В рамките на цялата 2019-а година БВП на нашата страна нарасна с 3,4% спрямо 2018-а.

Според предварителните данни на НСИ за четвъртото тримесечие произведеният брутен вътрешен продукт възлиза на 32,682 млрд. лева по текущи цени, като на човек от населението се падат 4677 лева (2391 евро).

В рамките на цялата изминала година БВП на България възлиза на 118 669 млн. лева по текущите цени, като на човек от населението се падат по 16 973 лева (или 8 678 евро).



Графики на БВП на тримесечна и на годишна база

Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС) през четвъртото тримесечие на 2019 година възлиза на 32,682 млрд. лева по текущи цени, а за цялата изминала година - 102,269 млрд. лева, което е с 3% над нивото през 2018-а година.

През периода октомври - декември 2019 г. относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката запазва равнището си спрямо същия период година по-рано. В същото време индустриалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 1,6 процентни пункта до 23,5%, докато реализираната добавена стойност от дейностите в сферата на услугите намалява до ниво от 73,7% спрямо 75,3% през четвъртото тримесечие на 2018-а година.

Крайното потребление през последното тримесечие на 2019 г. нараства с 1,1% на тримесечна база (след скок с 1,5% през предходните три месеца) и нараства на годишна база с 6,3% (след повишение с 5,8% през предходните три месеца). Брутната добавена стойност в икономиката пък нараства с 0,7% на тримесечна база и с 2,7% спрямо година по-рано (след повишения съответно с 0,6% и с 2,9% през третото тримесечие).

Външнотърговското салдо през последното тримесечие е положително и в размер на 176 млн. лева, като през периода октомври - декември 2019 г. износът на стоки и услуги се свива с 0,5% на тримесечна база (след ръст с 3,6% през третото тримесечие) до 18,425 млрд. лева и се понижава на годишна база с 0,4% след скок с 4,2% през периода юли - септември. В същото време вносът се понижава с 3,1% на тримесечна база (след ръст с 3,4% през предишните три месеца) до 18,249 млрд. лева, като на годишна база вносът се свива с 0,2% (след скок с 5,5% през юли - септември).

Положителното външнотърговско салдо се отразява слабо позитивно на икономическия растеж, като търговският излишък в размер на 176 млрд. лева представлява 0,5 процентни пункта от БВП през четвъртото тримесечие на изминалата година, показват предварителните данни на НСИ.

Данните на НСИ показват, че принос за икономическия растеж през периода октомври - декември 2019 г. спрямо година по-рано оказват и нарастването на индивидуалното потребление с 6,4%, колективното потребление на държавното управление - с 5,3%, както и бруто образуването на основен капитал, което се увеличава с 3,0 на сто.

За цялата изминала година индустриалният сектор създава 25,9% от добавената стойност на икономиката, което е увеличение с 0,1 процентни пункта в сравнение с 2018 г., докато секторът на услугите създава 70,4%, а аграрният сектор - 3,7% от добавената стойност, при съответно 70,3% и 3,9% година по-рано.

✓ НОИ: Вноската за пенсия трябва да е 30% от осигурителния доход

В следващите години ще се увеличава размерът на трансфера от бюджета към НОИ, за да може да бъдат обезпечени пенсиите, показва доклад на осигурителния институт.

Причината е, че размерът на осигурителната вноска не е достатъчен за покриване на разходите.

Вноската за пенсия за най-масовата трета категория труд е 19,8 процента от осигурителния доход, но за да се покрият разходите, е нужно размерът да е малко над 30 на сто.

Разликата между действителния и необходимия размер на вноската е ключов показател за финансовата стабилност на пенсионната система, се подчертава в доклада на НОИ.

Този размер се изчислява по специална формула - според броя на осигурените и на пенсионерите, както и според това какъв процент от заплатата замества пенсията.

Сметките показват, че в периода 2019-2036 г. има известно подобрение и необходимият размер на вноската за пенсия ще е малко над 24%. Най-малка ще е разликата между действителния и нужния размер на вноската между 2030 и 2040 г., когато се очаква и най-нисък дефицит в ДОО.

След това обаче разликата отново ще нарасне, показва актюерската прогноза на осигурителния институт. Ако през 2018 г. трансферът от държавния бюджет за покриване на недостига за пенсии е бил малко над 3,8 милиарда лева, прогнозата за 2020 г. е за малко над 4,1 милиарда лева, а през 2022 г. вече достига над 4,5 милиарда.

✓ Приходите от винетките за първите два месеца на годината са се увеличили в сравнение с 2019-а

Приходите от винетни такси за първите два месеца на годината са с 20 процента повече в сравнение с миналата година, каза председателят на АПИ Георги Терзийски в Плевен. Той се среща с кметовете от областта по повод протести срещу винетките и камери на тол системата.

В последните дни протестиращи от близки до Плевен села блокираха главни пътища. Кметът на Брестовец Радослав Иванов заяви:

"Хората не искат да има винетки. Камерата е поставена неправилно. Хората се сърдят, не могат да стигнат до нивите си."

Председателят на АПИ Георги Терзийски обясни:

"Камерите в населените места са с функционалност следене на трафика - те не генерират фишове за глоби. Тяхното преместване смятам за нецелесъобразно."

От своя страна, кметът на Плевен Георги Спартански коментира:

"Ако тази отговорност се прехвърли частично към общините ще трябва да ни дадат пари."

Областният управител Мирослав Петров предупреди да не се затварят пътища:

"Бяхме толерантни към тях. Законите в държавата трябва да се спазват, сезираме прокуратурата за тези мероприятия и ще бъдат взети адекватни мерки. Ще настоявам и за по-голяма активност от страна на полицията."

✓ Институтът по международни финанси понижи прогнозите за глобалната икономика

Институтът по международни финанси (IIF) е поредният, който понижи прогнозата си за глобалния икономически растеж, както и този в САЩ и Китай, като предупреди, че през 2020 година световната икономика може да отбележи най-слабото си представяне след последната глобална финансова криза.

Позовавайки се на икономическото въздействие от епидемията от коронавирус, IIF понижи прогнозата си за растежа на БВП в САЩ през тази година до 1,3% от 2% преди това, като очаква най-сериозна икономическа слабост през второто тримесечие. Относно Китай се очаква икономически растеж от едва 4% спрямо предишна прогноза за повишение с 5,9 на сто.

Глобалният растеж през 2020 година би могъл да се забави до 1,0%, което е далеч под експанзията с 2,6% през 2019 г. и най-слабото представяне след финансовата криза през 2008 - 2009 година.

"Обхватът на потенциалните резултати по отношение на растежа е голям и зависи от силата на разпространение на коронавируса и произтичащите от това негативни икономически последици, които на този етап са много несигурни", се посочва в докладът на Институтът по международни финанси.

Освен двете най-големи икономики в света, IIF отбеляза за наличието на уязвимост и в Германия, Япония и развиващите се пазари.

IIF коментира и извънредното решение на Фед на САЩ да намали основната си лихва с 50 базисни пункта до диапазона между 1,00% и 1,25%. Институтът посочи, че ходът на Фед дава възможност за намаляване на лихвените ставки от страна на онези централни банки на нововъзникващите пазари, които досега се притесняваха, че валутите могат да отслабнат при едно подобно намаляване на лихвите.

Този ход на Фед беше особено важен за страните с нисък растеж като Мексико и Южна Африка и тези от останалите развиващите се пазари, където растежът също е слаб, отбеляза IIF.

"Такъв цикъл на разхлабване на лихвите би помогнал за постигане на икономическия растеж на развиващите се пазари и да предпази световната икономика от коронавируса Covid-19", посочи Институтът по международни финанси.

✓ Путин и Ердоган се договориха за прекратяване на огъня в Идлиб

Шестчасовите руско-турски [преговори на високо равнище в Кремъл](#) на високо равнище в Кремъл завършиха с подписването на споразумение за прекратяване на бойните действия в сирийската провинция. Това обявиха в съвместно изявление за медиите президентите Владимир Путин и Реджеп Ердоган.

Делегациите на Русия и Турция подписаха допълнителен протокол към Меморандума за деескалация в провинция Идлиб от 17 септември 2018г. Споразумението влиза в сила една минута след полунощ и предвижда прекратяване на бойните действия на територията на провинцията, създаване на коридор за сигурност с широчина 6 километра на север и 6 километра на юг от магистрала М4 и съвместни руско-турски патрули по магистралата в района на град Серакиб от 15 март. Владимир Путин подчерта, че оценките на Москва и Анкара за ситуацията в Сирия не винаги съвпадат:

„Всеки път в критични моменти, опирайки се на високото равнище на двустранните ни отношения, досега ни се е удавало до намиране допирни точки и да постигаме приемливи решения. Така стана и този път“, посочи той.

Реджеп Ердоган изрази надежда, че договореностите ще спомогнат за прекратяване на бойните действия в Идлиб и на страданията на мирните жители и ще създадат условия за продължаване на мирния процес в Сирия.

[Срещата между двамата лидери](#) беше на четири очи. В началото ѝ Владимир Путин изказа съболезнования във връзка със смъртта на турските военни, които загинаха в края на февруари при въздушен удар на сирийските правителствени сили: „Смъртта на хора винаги е голяма трагедия. За съжаление, както ви казах и по телефона, никой - включително и сирийските военни, не знаеха тяхното местонахождение. По това време пострадаха и сирийски войници, а армията понесе сериозни загуби. Затова е необходимо на всяка цена да разговаряме за сегашната ситуация, за да не може подобно нещо да се повтори и за да не се стигне до разрушаване на руско-турските отношения“.

Реджеп Ердоган от своя страна изтъкна важността на днешните преговори в Москва:

“Безусловно, днешната ни среща за Идлиб има голямо значение, защото в региона има много напрегната обстановка. Зная, че сега целият свят следи нашите разговори и смятам, че решенията и стъпките, които ще бъдат приети днес, ще облекчат ситуацията в сирийската провинция“.

Турският президент каза още, че двустранните отношения са достигнали своя пик както в търговията, така и в отбранителната промишленост.

„Трябва да продължим да се движим в тази посока, което е основната ни задача. Сигурен съм, че ще успеем“, посочи Ердоган.

[БНТ](#)

✓ Президентите на България и Албания с обща позиция за мирен диалог относно мигрантската криза

Проблемите с мигрантската криза трябва да се решат с диалог и обединените усилия на всички страни от ЕС, а най-важното средство е дипломатията. Това е позицията на президентите на Албания и България, които разговаряха в Тирана. Румен Радев е на държавно посещение там по покана на своя колега Илир Мета.

Мигрантската криза води до тревожни проблеми в нашия регион, каза президентът Радев. Според него Турция не трябва да бъде оставяна сама с мигранския натиск, трябва да се помогне и на Гърция с охраната на външните европейски граници. По думите му трябва да се реши както хуманитарния проблем, така и проблема със сигурността. Румен Радев напомни, че още преди три години е предложил ЕС да разработи Оперативен план за защита на външните граници на ЕС.

Румен Радев, президент на Република България: Това, което е налице в момента с мигранския натиск показва ясни дефицити на европейската политика в тази област. Първо, няма единно европейско решение все още по мигранския въпрос. Второ, няма изграден капацитет като оперативен план за бърза и ясна реакция при защита и то солидарна защита на външните граници на ЕС и възможностите за преодоляване на хуманитарна криза.

Илир Мета - президент на Република Албания: Важно е ЕС да реши предизвикателствата с мигранския натиск по гръцко-турската граница чрез диалог, чрез ангажиране на всички страни от ЕС и НАТО, защото става въпрос за две НАТО-вски държави.

Президентът Радев потвърди пред своя колега Илир Мета, че България подкрепя евроинтеграцията на Албания и счита, че Тирана е готова да започне преговори с ЕС.

Илир Мета благодари за подкрепата ни за европейската перспектива на Албания и другите страни от региона. Като положителен факт Румен Радев отбеляза законовите промени в Албания, които дават възможност на българското национално малцинство да използва правата си.

Посочи че това е един от основните критерии за подкрепата ни за бъдещото еврочленство на Албания.

Румен Радев, президент на Република България: Добросъседството е един от най-важните критерии за целия наш регион. И от начина, по който това малцинство ще реализира своите пълни права, зависи изпълнението на този най-важен критерий.

Президентът Илир Мета благодари и за подкрепата, която е получила страната му от България след разрушителното земетресение през ноември миналата година.

По-късно президентът Радев проведе срещи също с премиера Еди Рама и с председателя на парламента Грамоз Ручи.

✓ НСИ коригира надолу данните за БВП за 2019 г.

Националната статистика коригира процентите за растежа на БВП като ги намали съответно с 0,4% за последното тримесечие и с 0,1 на сто за цялата 2019 г. Предишните данни бяха от експресни оценки, а представените вчера са първите предварителни резултати за 2019 г.

От Статистиката признаха, че процентите са ревизирани заради неотчетен внос на нефтопродукти, но смятат, че разликите не са толкова големи и катастрофални. Преди седмица в Народното събрание от "БСП за България" обвиниха Националната статистиката в завишаване на растежа на Брутният вътрешен продукт.

През четвъртото тримесечие на 2019 г. БВП възлиза на над 32 млрд. лева, отчете Статистиката. Данните показват растеж от 3,1 на сто спрямо четвъртото тримесечие на 2018 г. При експресните оценки процентът беше 3,5 на сто. При годишните данни за 2019 г. БВП е над 118 млрд. лева, а ръстът е 3,4 на сто спрямо 2018 г. При експресните оценки процентът беше 3,5. Разминаването е съответно от 0,4% и 0,1% ръст. Председателят на Статистиката Сергей Цветарски отново обясни, че причината е неотчетен внос на нефтопродукти през 2019 г. на стойност 3-4 млрд. лева.

Сергей Цветарски, председател на НСИ: През миналата година е настъпила една промяна с въвеждането на два вида декларации за определени продукти, това са нефтопродуктите, които са и борсови продукти, те са два вида една начална или предварителна и една допълнителна, когато вносът бъде оформен.

Именно разстоянието във времето между първата и втората декларации е причината за разликата в данните, обясни Цветарски. По-важното, според него, е че този внос е реално осъществен и нефтопродуктите вече са влезли в икономиката

и са отчетени в БВП. А разминаването било само документно. Цветарски каза, че за проблема с декларациите се разбрало в края на януари и сега НСИ работи заедно с Агенция "Митници".

Сергей Цветарски, председател на НСИ: Да установим причините, за да намерим начините за недопускане в бъдеще на такива несъответствия, които биха породили съмнения в нашите данни.

Цветарски категорично отрече манипулация с данните за по-висок БВП, с който да се хвали правителството.

Сергей Цветарски, председател на НСИ: Дали да разкрсяваме едни данни или обратното да занижаваме за нечии други цели, например, аз не мога да си отговоря на въпроса как това може да се случи, това го възприемам дори като обида към нашата работа като професионалисти.

На друго обвинение Цветарски отговори, че не вижда нищо общо между данните на НСИ за ръста на БВП и чакалнята за Еврозоната.

Дневник

✓ **Парламентът приключи случая БНР със спорове, но без да се произнесе дали е имало натиск**

С размяна на взаимни обвинения в пленарната зала, но без изненада с голямо мнозинство парламентът прие доклада на временната комисия за проучване на фактите по скандала около общественото радио през септември миналата година, когато [беше направен опит за сваляне от ефир на журналиста Силвия Великова, а сигналът на програма "Хоризонт" беше спрял за пет часа.](#)

В документа, подготвен след шестмесечно проучване, се обобщава, че може и да е имало натиск над журналисти, но няма как комисията да го установи със сигурност. Той беше одобрен с гласовете на ГЕРБ, "Обединените патриоти", ДПС и "Воля". "Против" гласува единствено БСП, по чиято идея беше сформирана комисията.

По време на дебата депутатът от левицата Александър Симов заяви, че обстоятелствата и причините за спирането на сигнала на програма "Хоризонт" трябва да се доизяснят, защото всичко останало би било "отбиване на номера". Колегата му Антон Кутев пък добави, че "парламентарната демокрация е убита с посредственост".

В доклада си временната комисия обобщава, че няма техническа причина за спирането на сигнала на БНР в страната. През октомври миналата година по случая беше изслушан и вече бившият главен прокурор Сотир Цацаров. В документа пише, че "са налице множество индикации за възлагане на спиране на радиото от страна на Светослав Костов, генерален директор на БНР към този момент". Със сигурност обаче това трябвало да бъде установено от прокуратурата. Колкото до твърденията за натиск както върху журналисти, така и върху ръководството на радиото, временната комисия обобщава, че има такива твърдения, но Светослав Костов ги отрича.

От трибуната Тома Биков от ГЕРБ, който оглавяваше комисията, заяви, че целта на депутатите е била да обобщят случилото се, а не да издават присъди. От опозицията критикуваха, че комисията не е свършила работата си докрай - не е получила нито разпечатки от разговори, нито записи от камери. Биков обясни, че според него те повече ще навредят, отколкото да са полезни, защото разпечатките ще покажат с кого е разговарял Светослав Костов, но не и какво. Това щяло да означава, че "30-40 души ще бъдат вкарани в оборота на обществото". Той прогнозира, че всеки от тях също ще твърди, че не оказвал натиск, а това ще създаде "още повече спекулации и ще замъгли още и без това мъгливата обстановка".

✓ **Почина бившият шеф на ООН Хавиер Перес де Куеяр**

Перуанският дипломат и бивш генерален секретар на ООН Хавиер Перес де Куеяр почина в дома си в Лима на стогодишна възраст, съобщи синът му Франсиско, цитиран от агенция "Франс прес".

Роден в Лима на 19 февруари 1920 г., [Хавиер Перес де Куеяр](#) беше петият генерален секретар на ООН, която оглавяваше от 1982 до 1991 година.

От 1940 г. той работи в перуанското министерство на външните работи, заемал е различни постове в посолствата на страната във Франция, Великобритания, Боливия и Бразилия, бил е посланик в Швейцария и тогавашния СССР, припомня ТАСС.

Перес де Куеяр се занимаваше активно с посредническа дейност. През 1982 г. той участва в търсенето на решение на конфликта между Великобритания и Аржентина за Фолклендските острови, в края на 80-те години оказва съдействие за уреждане на иранско-иракския конфликт. През 1991 г. Перес де Куеяр участва в преговорите за прекратяване на огъня между правителството на Мароко и [Фронта Полисарио](#) в Западна Сахара, както и за сключване на споразумение за прекратяване на гражданската война в Салвадор.

Монитор

✓ **Борисов: Миграционният проблем може да се реши със споделена отговорност**

Премиерът разговаря с Урсула фон дер Лайен и Шарл Мишел

От ключово значение е решаването на миграционните проблеми да се извършва на принципите на солидарността и споделената отговорност. Това обяви премиерът Бойко Борисов в телефонни разговори с председателя на ЕК Урсула фон дер Лайен и с председателя на Европейския съвет Шарл Мишел, съобщиха от „Дондуков“ 1.

Борисов обсъдил с тях актуалната обстановка по границите. Той акцентирал, че България стриктно спазва ангажиментите си по охрана на външните граници на Европейския съюз, но това не можело да бъде същността на едно трайно решение.

Премиерът изразил увереност, че дипломатията, а не оръжията трябва да решат кризата. По думите му било необходимо да се покаже на всички европейски граждани, че проблемите могат да бъдат решени с разум, а не с война. Борисов заявил

също, че Европа се нуждае от решения, които могат да бъдат постигнати само в диалог с всички засегнати страни, сблъскващи се с мигрантския поток на първа линия, включително Турция.

✓ Близко 132 млн. лв. са изплатени на млади земеделци и малки стопанства

Близко 132 млн. лв. са изплатени на бенефициенти по мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за програмния период 2014-2020 г. По подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 са сключени общо 2108 договора по двата приема. Договорени са 103 млн. 71 хил. лв. и са изплатени над 77 млн. 641 хил. лв. Това съобщи зам.-министърът на земеделието, храните и горите д-р Лозана Василева в с. Певец, община Търговище, по време на събитие от кампанията „Супер фермер“.

Тя уточни, че от края на месец февруари е увеличен бюджетът по подмярка 6.1 с допълнителни 12,9 млн. лв. По този начин се

създава възможност за сключване на над 260 нови договори.

Подпомагането, което ще получи всеки един от тях, е в размер на 25 хил. евро.

По думите ѝ, по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 са сключени 1907 договора. Договорени са 55 млн. 946 хил. лв. и са изплатени 54 млн. 320 хил. лв.

Д-р Лозана Василева, обобщава, че в първия етап на кампанията „Супер фермер“, организирана от МЗХГ и МОН, повече от 330 ученици от 20 професионални гимназии са посетили стопанствата на 25 бенефициенти по ПРСР (2014-2020 г.), от 13 области на страната. Те се обучават в направленията-фермер, механизатор на селскостопанска техника, агроекология и имаха възможност да се запознаят отблизо с дейността на различни земеделски производители.

„И през втория етап на инициативата, учениците от Професионалните земеделски гимназии в страната, ще продължат да посещават стопанства на земеделски производители, бенефициенти по ПРСР (2014-2020 г.). Целта е младите хора да се запознаят отблизо с дейността им. Посещенията ще са съобразени с основните етапи и цикличността при отглеждането на земеделските култури“, посочи зам.-министър Василева.

Тя призова учениците да споделят впечатления, както и

да дадат своите идеи за стартиране на бизнес

в областта на земеделието, в обявения конкурс, който се провежда под наслов „Моето стопанство“. В него могат да участват учениците, обучаващи се по специалности от професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“ от XI и XII клас.

Зам.-министър Василева и зам.-министърът на образованието и науката Таня Михайлова, заедно с ученици от Професионалната гимназия по земеделие, гр. Търговище, посетиха стопанството на Антон Василев, бенефициент по ПРСР /2014-2020 г./, в направление „Растениевъдство“. Той е агроном и е един от добрите примери, за това, че завършването на средно земеделско образование, става и негова професия в живота.

„Радвам се, че сме в стопанството на един възпитаник на професионална гимназия, който след това е надградил своето образование и сега може да покаже на учениците, че да си „Супер фермер“ зависи от теб самия“, подчерта заместник-министър Михайлова.

През втория учебен срок ще бъдат посетени стопанствата на повече от 70 бенефициенти по Програмата. Общият брой на учениците, които ще се включат в практиката е повече от 750 от близо 40 професионални гимназии. Те са от направленията – фермер, техник на селскостопанска техника, механизация, агроекология, животновъд и др.

Стопанствата развиват дейност основно в следните области: отглеждане на трайни насаждения (сливи, кайсии, шипка, орехи, круши, бадеми, лешници и др.), животновъдство (овцеферми, кравеферми и др.) и селскостопанска техника.

Кампанията „Супер фермер“ съвпада и с политиката на МОН

за насърчаване на дуалното обучение, което дава възможност за подобряване капацитета на образователните институции и на работодателите за организиране и създаване на устойчиви партньорства за гарантиране на качеството на обучението. На събитието присъстваха областният управител на Търговище Митко Стайков и кметът на града д-р Дарин Димитров.

✓ Световните цени на захарта на тригодишен връх през февруари

Цените на храните в света са се понижали през февруари след четири месеца на растеж, на захарта обаче са се повишили с 4,5% на месечна основа, достигайки най-високото равнище от май 2017 г. Причината е най-вече заради перспективите за намаляване на производството в Индия и продължителната суша в Тайланд. Начело на поевтиняването пък са били растителните масла, месото и зърнените храни, отчита Организацията по прехрана и земеделие на ООН (FAO), цитирана от „Ройтерс“.

Индексът на FAO, който следи месечните промени в кошницата от зърнени храни, маслодайни семена, млечни продукти, месо и захар, е достигнал средно 180,5 пункта миналия месец, което е понижение с 1% спрямо януари.

Организацията леко повиши оценката си за производството на зърнени храни през 2019 г. до 2,719 млрд. тона спрямо предишните данни за 2,715 млрд. тона, което е с около 2,3% над производството през 2018 г.

Индексът за растителните масла се е сринал с 10,3% спрямо януари начело с цените на палмовото масло. Индексът на зърнените храни се е понижил с 0,9%, като се отчита спад в международните цени на всички зърнени храни с изключение на ориза.

Разпространението на коронавируса е допринесло за поевтиняването на двете категории на фона на страховете, че епидемията може да доведе до забавяне на световната икономика.

Коронавирусът е засегнал и индекса, отчитащ цените на месото. Той е отстъпил с 2% на месечна основа предвид намаляването на вноса в Китай, откъдето започна епидемията.

Индексът за млечните храни е нараснал с 4,6%, тласкан нагоре от цените на сиренето, които се повишават заради по-слабите доставки от Нова Зеландия и Австралия.

Котировките на млякото на прах са се понижали заради забавянето на покупките от Китай, който е най-големият световен вносител. Обработката на товарите по китайските пристанища е забавена от епидемията, допълва ФАО.

Мениджър

✓ От КЕВР дават заден за приспадането на сметки със задна дата. Няма закон

Без промени в Закона за енергетиката няма как топлофикациите да върнат пари на потребителите заради новите по-ниски цени на газа. Това обясни председателят на КЕВР Иван Иванов на заседание на Комисия по енергетика в парламента по повод обявеното драстично намаляване на цената на доставяния от Русия газ.

Според постигнатото споразумение, синьото гориво вече ще влиза у нас с 40% по-евтино и то, със задна дата от 5 август, 2019 година, обяви премиерът Борисов на 3 март. Два дни вече енергийни експерти и лично шефът на "Булгаргаз" Николай Павлов коментират публично, че постигнатото намаление, макар и не в същата степен, би трябвало да стигне и до потребителите, както и че цената на синьото гориво вече ще се определя месец за месец, а не както досега на тримесечие. КЕВР обаче и тук виждат проблем, става ясно още от вчерашното им участие в заседанието на парламентарната комисия.

„Необходима е законова промяна, за да има промяна на цените със стара дата. Два са вариантите – или да се коригират от сметките на абонатите за напред или парите да се връщат. В случай, че се реши компенсацията да стане чрез приспадане в сметките за бъдещ период, това решение също трябва да стане регламентирано с промени в закона. Докато не промените Закона за енергетиката, всяко решение ще падне в съда“, изтъкна председателят на КЕВР.

На заседанието на Комисията по енергетика в парламента стана ясно още, че до 30 март „Газпром“ ще възстанови на „Булгаргаз“ надвзетата сума за периода от 5 август 2019 г. до момента, която е над 150 млн. лв. Новината съобщи изпълнителният директор на „Булгаргаз“ Николай Павлов.

„Булгаргаз“ ще внесе предложение цената на природния газ от 1 април да бъде 26,29 лв. за мегаватчас без ДДС. Това е малко над 40% намаление в сравнение с действащата сега цена. В момента регулираната цена на природен газ, утвърдена от КЕВР, е 44,04 лв.“, каза още Николай Павлов

Председателят на КЕВР прогнозира, че ако се стигне до ежемесечно определяне на цената на природния газ, а не както е сега на три месеца, това ще създаде много тежки проблеми.

„При формирането на цената на газа от Русия за България за напред ще се взема под внимание не само стойностите на мазута и газьола на борсите, но и моментната ситуация на газовия пазар. По този начин цената на синьото гориво ще бъде много по-близка до пазарната“, заяви енергийният министър Теменужка Петкова по време на изслушване пред ресорната парламентарна комисия.

✓ Производителността на труда нараснала с 3% през 2019-а

БВП на един зает в нашата страна нараства с 3,0% спрямо 2018 година. Заетите лица в икономиката на страната през миналата година са 3,5336 милиона, а общият брой отработени часове е 5,8136 милиарда. Това сочат нови данни на Националния статистически институт.

Структурата на заетостта по икономически сектори през 2019 г. спрямо година по-рано показва увеличение на относителния дял на сектора на услугите. На едно заето лице се падат 33 6853,2 лева от текущия обем на БВП, като всеки зает създава средно 20,4 лева БВП за един отработен час.

Брутна добавена стойност (БДС) средно на един зает през миналата година се увеличава реално с 2,7% спрямо 2018 г.

Равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 29 335,6 лева от БДС средно на един зает и 17,3 лева за един отработен човекочас, докато в сектора на услугите всеки зает произвежда средно 31 416,4 лева БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 18,8 лева от текущия обем на показателя.

Най-ниска остава производителността на труда в аграрния сектор – едва 6 351,4 лева БДС на един зает и скромните 4,3 лева за един отработен човекочас.

✓ Данъчни облекчения и допълнителни стимули - държавите се готвят да спасяват икономиките от ефекта на COVID-19

Европейският център по превенция и контрол върху болестите (ECDC) повиши в началото на седмицата степента на оценката си за риска от коронавируса до „висока“ след като епидемията продължи да се разпространява в повечето европейски страни, сред които Италия, Испания, Германия, Великобритания, Франция, Белгия, Швейцария, Чехия, Полша, Унгария, Хърватия, Словения и др. В света, 77 са вече държавите, обявили случаи на заразата.

На фона на продължаващото разпространение на вируса, бизнесът започна да изпитва сериозни затруднения заради ключовата роля на Китай - държавата с най-много болни и с най-строги мерки за ограничаване на епидемията - в световните снабдителни вериги, туристическия и суровинния пазар. Все по-сериозно стои въпросът дали държавите, които най-много са засегнати от заразата, са в състояние да се справят с икономическите последици, особено след прогнозата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), че световният икономически растеж ще се забави с 0,5 на сто през 2020 година заради коронавируса. Според експертите от организацията има възможност световната икономика да се възстанови едва през 2021 г., връщайки си част от темпа, загубен заради епидемията. ОИСР прогнозира също и забавяне на икономическия растеж на Китай под 5 на сто тази година спрямо 6,1 на сто през 2019 г.

Тази прогноза повлия на Световната банка, откъдето обявиха, че ще отпуснат 12 милиарда долара в помощ на засегнатите държави за ограничаване на епидемията от коронавируса и за смекчаване на икономическите последици.

От Международната асоциация за въздушен транспорт (МАВТ - IATA) пък обявиха, че авиокомпаниите могат да изгубят между 63 милиарда долара и 113 милиарда долара приходи от пътнически полети по света тази година в зависимост от това как се разпространява коронавируса. Такъв спад би донесъл загуба от 11 до 19 процента от световните приходи от пътници.

Властите в 15 държави и територии са решили да затворят временно училища като превенция срещу разпространението на новия коронавирус. Така над 290,5 милиона деца по света сега не ходят на училище, съобщават от ЮНЕСКО. Такива мерки са предприети в Иран, Италия, Китай, Северна Корея, Кувейт, Ливан, Монголия, Обединените арабски емирства и Япония. Училища са затворени и в отделни райони в още девет страни, сред които Великобритания, Виетнам, Германия, Пакистан, САЩ, Франция, Южна Корея. Родителите, които остават у дома с децата си, докато не са на училище, обаче, рискуват да загубят своята работа и да се стигне до намаляване на доходите на семействата, предупреждават от ЮНЕСКО. В тази връзка организацията планира да проведе на 10 март извънредна среща на министрите на образованието, на която ще бъде обсъдена усложняващата се ситуация и ще бъдат разработени съответните мерки.

Редица държави по света вече са готови и с извънредни планове за облекчаване на отрицателното въздействие на коронавируса върху икономическия растеж. Сред основните мерки са намерения за понижаване на лихви, данъчни облекчения и допълнително финансово стимулиране.

Италия обяви, че подготвя мерки за 3,6 милиарда евро или 0,2 на сто от brutния вътрешен продукт, за да помогне на икономиката си да устои на кризата с коронавируса. Подкрепата ще включва данъчни облекчения за компаниите, отчели спад на приходите с 25%, намаляване на данъци и допълнително финансиране за здравните служби. Припомняме, че Италия засега е най-тежко засегнатата от коронавируса страна в Европа, като от 20 февруари, когато бе обявен първият случай на заразен с COVID-19, като по последни данни заразените вече са 3089. Починали са 79 души.

Великобритания също изготви план за действие, при който най-лошият сценарий допуска заразяване на до 20% от работната сила в страната. Предвижда се при висока степен за заразяване от COVID-19 да се стигне до затваряне на училища, а служителите да работят от къщи. На фирмите ще се даде допълнително време за плащане на данъци, ако те се изправят пред краткосрочен недостиг на налични средства. Други мерки предвиждат регистрация по бързата процедура на пенсионирани здравни работници и отлагане на неспешни здравни грижи.

САЩ понижиха лихвите с половин процентен пункт като част от мерките срещу отражението на COVID-19. След съобщението на Управлението за федерален резерв, основните индекси на Уолстрийт веднага тръгнаха нагоре.

Най-активни при разработването на финансови облекчения засега остават държавите от Югоизточна Азия, които са и най-засегнати от епидемията.

Виетнам обяви, че планира да похарчи 27 трилиона донга (1,16 милиарда щатски долара), за да помогне на бизнеса да се справи с епидемията от коронавирус и да постигне целевия си икономически растеж от 6,8 процента. Планът включва данъчни облекчения, отложени плащания на данъци и по-ниска аренда. Правителството възнамерява също да ускори държавните разходи по инфраструктурни проекти.

Малайзийската централна банка (Bank Negara Malaysia) реши да намали водещата си лихва с 0,25 процентни пункта до 2,5%, позовавайки се на влошаването на икономическите условия от вирусната епидемия във все повече страни. Банката очаква икономическият растеж да бъде в застои през текущото тримесечие, след като туризмът и потребителските разходи понеса удар от по-слабото търсене.

Решението за лихвата в Малайзия до голяма степен бе очаквано, тъй като то беше предшествано от подобни стъпки в Китай и Австралия. На 17 февруари Китайската народна банка коригира лихвата си по едногодишните кредити за финансовите институции като част от усилията в подкрепа на икономиката. **На търговските банки в Китай бяха предложени 200 милиарда юана** под формата на кредитни улеснения в средносрочен план за една година при подобрени условия. Така лихвите бяха свалени от 3,25% на 3,15% - най-ниско равнище от 2017 година.

Освен това, Китай планира **да намали общото данъчно бреме на компаниите с 510 милиарда юана** през 2020-а. Освен това на фирмите в поразената от вируса провинция Хубей е позволено да забавят с пет месеца плащането на осигурителните вноски.

Австралийската централна банка също понижи основната си лихва с четвърт процентен пункт до рекордния минимум от 0,5 на сто в отговор на икономическите сътресения, предизвикани от епидемията.

Тайванското правителство представи проектобюджет за 2 милиарда щатски долара за борба с епидемията от новия коронавирус. Той предвижда 40,4 милиарда нови тайвански долара за програми, с които да се подпомогнат туризмът, транспортът, търговията и други сектори. Ще бъдат заделени пари и за купони с намаления за пазаруване онлайн. В новия финансов план са заложени и 19,6 милиарда за борба с епидемията.

✓ 6 страни от ЕС създават кибер сили за бързо реагиране

Шест европейски страни подписаха меморандум за създаването на кибер сили за бързо реагиране на Европейския съюз. Държавите, включили се в инициативата са Естония, Полша, Хърватия, Холандия, Румъния и Литва, информира БГНЕС. Споразумението, подписано на 4 март в Загреб, предвижда работа на международна група от граждански и военни специалисти, които ще осъществяват мониторинг на киберпространството и оперативно ще реагират на кибератаки, ще разследват и ще ликвидират последиците от вероятните инциденти.

Лидерът на групата ще бъде избран на ротационен принцип. Още седем страни са се присъединили към инициативата като наблюдатели – Белгия, Гърция, Испания, Италия, Франция, Словения и Финландия.

✓ В ЕС жените печелят средно 16% по-малко от мъжете

Европейската комисия представи своята стратегия за равенство между жените и мъжете в ЕС, предаде ЕС. Въпреки че ЕС води в областта на равенството между половете в света и е постигнал значителен напредък през последните десетилетия, насилието и стереотипите, основани на пола, все още съществуват - една трета от жените в Общността са пострадали от физическо и/или сексуално насилие, се отбелязва в съобщение на комисията.

Въпреки че повече жени завършват висше образование, те печелят средно с 16 на сто по-малко от мъжете и едва осем на сто от главните изпълнителни директори на най-големите дружества в ЕС са жени. За да се промени това, в стратегията до 2025 г. са определени действия, свързани с осигуряването на равенство между половете във всички области на политиката на ЕС.

Досега нито една държава от ЕС не е постигнала равенство между жените и мъжете. Напредъкът е бавен, а между половете се запазват разликите в заетостта, заплащането, грижите и пенсиите. Стратегията предвижда премахване на насилието и стереотипите, основани на пола; осигуряване на равно участие и еднакви възможности на пазара на труда, включително равно заплащане; постигане на равенство между половете при вземането на решения и в политиката.

В ЕС 33 на сто от жените са били подложени на физическо и/или сексуално насилие, а 55 на сто са били жертва на сексуален тормоз. ЕК призовава насилието срещу жени да бъде обявено за престъпление. Комисията възнамерява да разшири областите на наказателното право, в които е възможно уеднаквяване на подхода в ЕС, така че да се включат различни форми на насилие над жени, включително сексуалният тормоз, малтретирането и гениталното осакатяване. Комисията ще внесе законодателно предложение, за да изясни какви мерки се очакват от платформите онлайн, за да се противодействат включително срещу насилието над жени.

В ЕС жените печелят средно 16 на сто по-малко от мъжете и все още срещат трудности при намирането и оставането на работа. Предвид демографските предизвикателства, преходите в енергетиката и цифровизацията, оказването на подкрепа на жените при намирането на работа в областите на технологиите и изкуствения интелект ще помогне на европейската икономика, се посочва в съобщението.

Жените все още са по-слабо представени на ръководни позиции, включително в най-големите дружества в ЕС, където едва осем на сто от главните изпълнителни директори са жени. За да се даде възможност жените да имат водещо място в бизнеса, ЕК ще настоява за приемане на предложението от 2012 г. за равенство на половете в управителните съвети. Комисията ще насърчава участието на жените в политиката, включително при изборите за Европейски парламент през 2024 г., в това число и чрез финансиране.

✓ Европейските борси отново се оцветиха в червено

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха спад в ранната търговия в четвъртък на фона на опасенията, че епидемията от коронавирус ще се отрази негативно на световния икономически растеж дори и централните банки да разхлабят паричната си политика, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 5,21 пункта, или 1,35%, до 381,09 пункта. Немският DAX отчете спад от 168,33 пункта, или 1,39%, до 11,959,36 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 123,82 пункта от стойността си, или 1,82%, достигайки ниво от 6 691,77 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 88,82 пункта, или 1,63%, до 5 376,07 пункта.

Анализаторите очакват Европейската централна банка да понижи депозитната си лихва с още 10 базисни пункта до ново рекордно отрицателно ниво от минус 0,6% по време на заседанието си на 12 март, след като Федералният резерв на САЩ и централните банки на Канада и Австралия вече предприеха подобни мерки.

„Фед може да разхлаби още паричната си политика, но Европа няма много място за действие“, коментира Артър Балюзински от Henderson Rowe.

„Ако станем свидетели на кръг от разочароващи финансови резултати или понижения на прогнозите за печалби през този сезон на отчети, пазарите може да се насочат от режим „имаме нужда от лесни пари“ към „имаме нужда от сериозни фискални стимули“, добавя той.

Междувременно в световен мащаб не се наблюдават признаци за забавяне на разпространението на коронавирус, като Италия обяви, че ще затваря всички училища и университети в страната, а Калифорния въведе извънредно положение заради заразата.

Същевременно с това международната рейтингова агенция S&P Global Ratings понижи прогнозата си за икономическия растеж на Еврозоната за тази година от 1% на 0,5% и прогнозира свиване на италианската икономика с 0,3%.

Акциите на германския производител на гуми и автомобилни части Continental поевтиняха с 10,23%, след като компанията отчете нетна загуба от 1,2 млрд. евро за 2019 г. на фона на глобалния спад на търсенето на леки автомобили. След тази новина автомобилният индекс SXAP се понижи с 2,73%.

Книжата на Airbus поевтиняха с 3,57%, след като Блумбърг събщи, че авиационния гигант обмисля да намали производството на самолетите A330neo на фона намаляващото търсене на полети.

Като пореден знак за тежкото състояние на туристическата индустрия дойде обявяването на фалит от страна на британската регионална авиокомпания Flybe.

Сред малкото печеливши в ранна търговия днес е германската фармацевтична компания Merck KGaA, чиито книжа поскъпнаха с 2,38%, след като тя прогнозира „силен“ ръст на основната печалба през 2020 г.

Позитивно настроение на Уолстрийт

Американските борсови индекси записаха ръст в сряда на фона на силното представяне на бившия вицепрезидент Джо Байдън по време на т. нар. „Супервторник“ на първичните избори за кандидат-президентска номинация на демократите, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 1 173,45 пункта, или 4,53%, до 27 090,86 пункта, отчитайки втория си най-голям едnodневен пунктов ръст в историята, след като в понеделник напредна с 1 294 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 добави 126,75 пункта към стойността си, или 4,22%, завършвайки сесията при ниво от 3 130,12 пункта. Индексът на високотехнологчните дружества Nasdaq регистрира ръст от 334 пункта, или 3,85%, до 9 018,08 пункта. След тези резултати водещите индекси на Нюйоркската фондова борса излязоха от територията на корекция, което означава, че те са на по-малко от 10% под 52-седмичните си върхове. Освен това Nasdaq отново е на зелено за годината, отчитайки ръст от 0,5% от началото на 2020 г.

Дотук се стигна, след като Байдън спечели ключови победи на първичните избори на демократите за кандидат-президентската номинация в 9 щата, включително Северна Каролина, Тексас и Арканзас. Тези победи увеличиха значително шансовете на Байдън, като бившето вице на Обама вече има 566 делегати за партийния конгрес определящ кандидата на партията за президентските избори срещу 501 за Бърни Сандърс.

„Инвеститорите се страхуват от Бърни, защото той иска да отсеке главата на капитализма като увеличи значително данъците за богатите и използва събраните от това средства за финансирането на безплатни услуги за всички останали“, коментира Ед Ярдени от Yardeni Research. „Според Бърни получаването на безплатни неща е по-важно от свободата. Нищо чудно, че инвеститорите гледат на него като на човек, който ще ни зарази с вируса на социализма“, добавя той.

Резултатите от Супервторника подкрепиха и сектора на здравеопазването към S&P 500, който се повиши с 5,8%, отчитайки най-добрият си ден от 2008 г. насам. Книжата на United Health и Centene поскъпнаха съответно с 10,72% и 15,60%.

Водещите индекси бяха подкрепени и от данните за заетостта в САЩ. Automatic Data Processing Inc. (ADP) и Moody's Analytics съобщиха, че частният бизнес в САЩ е разкрил нови 183 хил. работни места през февруари, при очаквани 170 хил. нови места.

Повишения в Азия

Водещите борсови индекси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха повишения в четвъртък, следвайки вчерашния ръст на Уолстрийт.

Акциите на азиатските борси поскъпнаха още от самото начало на търговията на фона на завръщането на Джо Байдън в надпреварата за кандидат-президентската номинация на Демократическата партия в САЩ. Инвеститорите гледат на Байдън като на по-благоприятна за бизнеса алтернатива от Бърни Сандърс.

Освен това инвеститорите очакват водещите централни банки по света да намалят основните си лихви, след като това направиха от Федералният резерв на САЩ по-рано тази седмица. Във вторник Фед смъкна лихвата си с 50 базисни пункта до диапазона 1% - 1,25% в опит да предпази американската икономика от ефектите на епидемията от коронавирус. В сряда Канадската централна банка също намали основата си лихва с половин процент до 1,25%.

На този фон водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 229,06 пункта, или 1,09%, до 21 329,12 пункта.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite отчете ръст от 60,01 пункта, или 1,99%, до 3 071,68 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite напредна с 33,7 пункта, или 1,78%, до 1 929,44 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng се повиши с 545,8 пункта, или 2,08%, до 26 767,87 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi напредна с 25,93 пункта, или 1,26%, до 2 085,26 пункта, докато в Австралия ASX 200 отчете ръст от 70,3 пункта, или 1,11%, до 6 395,7 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 6,28 пункта, или 1,16%, до 536,93 пункта. BGBX40 се понижи с 0,86 пункта, или 0,79%, до 107,83 пункта. BGTR30 изтри 4,03 пункта от стойността си, или 0,81%, достигайки ниво от 495,58 пункта. BGREIT остана без промяна при 136,25 пункта